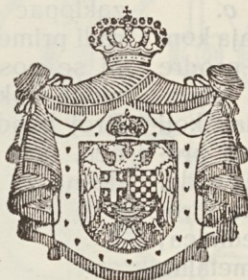

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 21 (9)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Novembra 1930.

PATENTNI SPIS BR. 7489

Emil Haefely & Cie. A. G. Basel, Švajcarska.

Kondenzator s namotanim jedinicama.

Prijava od 25. septembra 1929.

Važi od 1. aprila 1930.

Traženo pravo prvenstva od 5. oktobra 1928. (Švajcarska).

Električni kondenzatori, koji su građeni za velika dejstva celishodno se zagnjuruju u kakav tečan dielektrikum (ulje) da se toplota, pa bila ona i mala, može odvoditi napolje. Ali sad postoji mogućnost kod takvih kondenzatora, koji su stalno zagnjuren u tečnom dielektrikumu, da s vremenom prodre u njih vlaga t. j. voda. Kad voda može da dopre u pravi kondenzatorski element, ovaj je u velikoj opasnosti, jer porastu gubitci pa je neizbežno probijanje elementa.

Kod kondenzatora, koji se sastoje od namotanih kondenzatorskih elemenata obično su elementi, koji su većinom obličasti, postavljeni uspravno t. j. njihove poprečne površine leže vodoravno, pa vlaga koja prodire polako u ulje tone neposredno na poprečne površine elemenata, tu se po pravilu nahvata, prodire postepeno u elemente, pa može ove razoriti.

Ovaj pronalazak namerava da ukloni te nezgode. U tu cilj, prema ovom pronalasku namotane kondenzatorske jedinice, koje su međusobno slobodno razmaknute, nisu smeštene dupke u kakav tečan dielektrikum, nego su položene vodoravno tako da vlaga, koja prodre u dielektrikum može da klizi po obimskoj površini kondenzatorskih jedinica pa da tone na dno. Te se nezgode doduše ne moraju očekivati kod uspravnih ili položenih, presovanjem sastavljenih pakovanih kondenzatora u parafinskoj masi. Ali zato je tamo vrlo ote-

žano, ili čak nemoguće izmenjivanje pojedinih elemenata u paketu, pri kvaru.

Priložen crtež predstavlja jedan primer izvođenja predmeta ovog pronalaska.

Sl. 1 je izgled kondenzatora u perspektivi, gde je sam kondenzator izdignut iz suda, koji služi za držanje uljanog kupatila.

Sl. 2 pokazuje u većoj srazmeri detalj, a

Sl. 3 pokazuje električni spoj kondenzatorskih jedinica u trouglastom uključivanju.

Kondenzatorske jedinice *a*, koje su izrađene na inače poznati način, namotavanjem metalnih listova, pri umetanju trake od hartije, namočene u ulju, na kakvo šuplje jezgro, ovde su smeštene položene vodoravno, a nosi ih zaklopac *b*, koji se sastoji iz izolacionog materijala, a koji služi za pokrivanje suda *c*, koji sadrži uljano kupatilo. Te jedinice leže u grupama između dve uspravne metalne šipke *d*, na koje su navučene pomoću krajnjih čaura *e* njihovih šupljih jezgara, i to tako, da su međusobno slobodno razmaknute. Njihov međusobni položaj na šipkama *d* obezbeđuje se podesnim razmaknutim čaurama *g*. Šipke *d* ne služe samo za nošenje kondenzatorskih jedinica, nego i za sprovođenje električne struje u jedinice, preko listova *h* (tako zvanih zastavica) za priključivanje struje. Šipke *d* su na donjoj strani zaklopca *b* spojene sa priključnim spojka *i* pomoću žica u trouglastom uključivanju (sl. 3). Zaklopac *b*, koji se može odizati, a na kom vise šipke *d*, dozvolja da se najed-

put izvuku sve kondenzatorske jedinice iz izolacionog uljanog kupatila u sudu c.

Kod opisanog vodoravnog polaganja kondenzatorskih jedinica a, vlaga koja prodre u uljano kupatilo, klizi na niže po obimskoj površini pa tone na dno suda, koji se za ispuštanje vode može snabdeći prostorom za sakupljanje i odvođenje vode. U svakom slučaju voda ne može da prodre u unutrašnjost kondenzatorskih jedinica; čak kad bi voda doprla do krajnje metalne obloge, ona ne može da prodire dalje nego će se zadržati na toj metalnoj oblozi. Kroz uspravno nameštene, poprečne površine kondenzatorskih elemenata ne može također voda da ulazi. Uz ovo treba još dodati i to da kod ove konstrukcije kondenzatora, na obema poprečnim površinama elemenata, strče samo metalni listovi a ne higroskopna hartija, koja je od sloja do sloja nazmenično uvučena iza krajnjih ivica metalnih listova. Pošto je zagrevanje elementa samo malo jače od temperature uljanog kupatila (možda 2—3°), to ostaje ulje, koje je zatvoreno u elementu, stacionarno. Dakle neće nastati nikakva cirkulacija ulja kroz sam element. I na poprečnim površinama kondenzatorskih elemenata zadržavaće se ulje odhezijom uz metalne listove. Dakle potpuno je isključeno kad se vlaga nalazi u dielektrikumu, da ona prodre u element i da ga pokvari.

Pričvršćivanje kondenzatorski jedinica za zaklopac uljanog kupatila iznelo je samo radi primera. Višestruki kondenzator mogao bi se postaviti u sud uljanog kupatila, pomoću šipki za nošenje i sprovođenje struje. Broj kondenzatorskih jedinica nije ograničen, ipak je opisana konstrukcija vrlo pogodna za male kondenzatore.

Patentni zahtevi:

1. Kondenzator sa namotanim jedinicama, naznačen time, što namotane međusobno slobodno razmaknute kondenzatorske jedinice (a) nisu smeštene dupke u kakav tečan dielektrikum, nego su položene vodoravno tako, da vlaga, koja prodre u dielektrikum, može da klizi po obimskoj površini kondenzatorskih jedinica (a), pa da tone na dno.

2. Kondenzator prema zahtevu 1, naznačen time, što su kondenzatorske jedinice (a) pomoću krajnjih čaura (e) navučene na uspravne šipke (d), koje služe istovremeno za sprovođenje struje, a te su jedinice obezbeđene u međusobnom položaju pomoću razmaknutih čaura (g).

3. Kondenzator prema zahtevu 1 i 2, naznačen time, što su nosačke šipke (d) za kondenzatorske jedinice smeštene tako, da vise na zaklopcu (b), koji se može odizati.

Fig. 1.

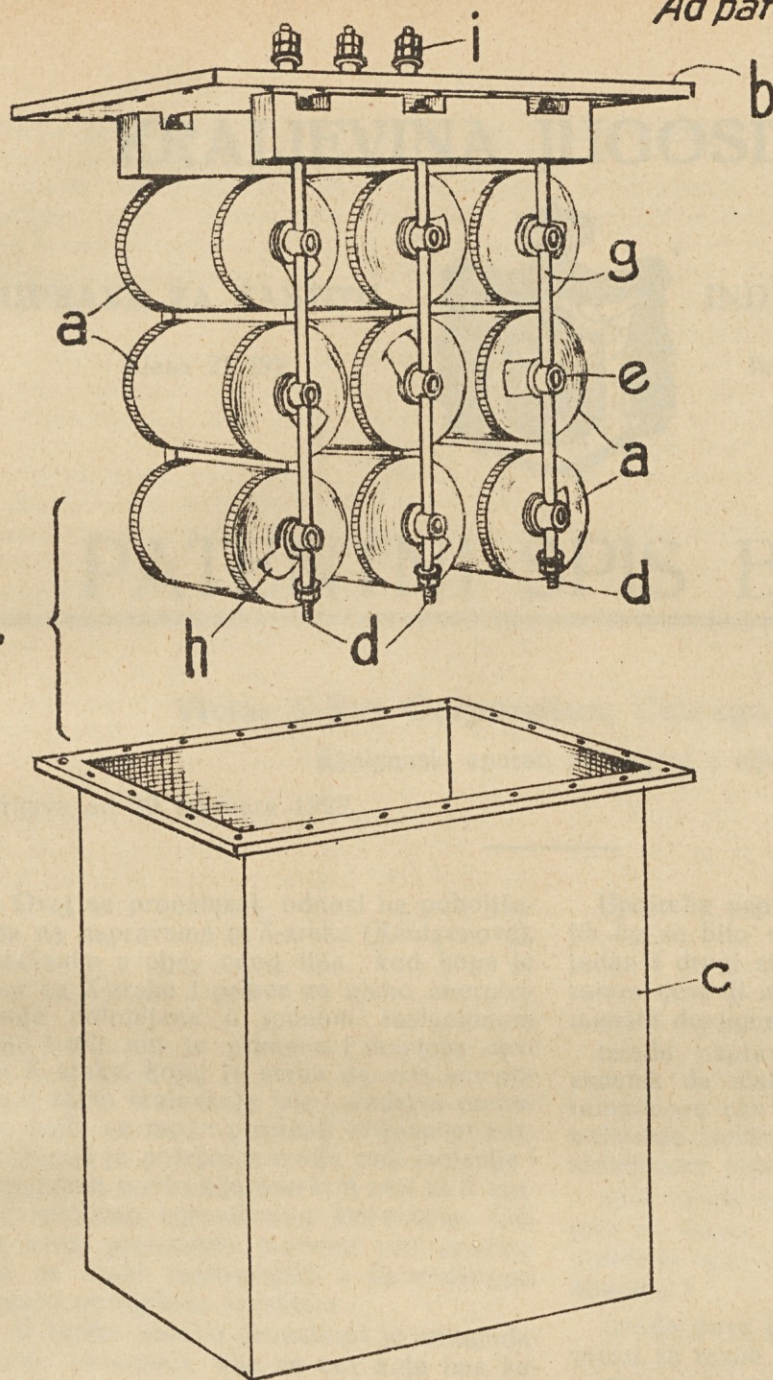

Fig. 3.

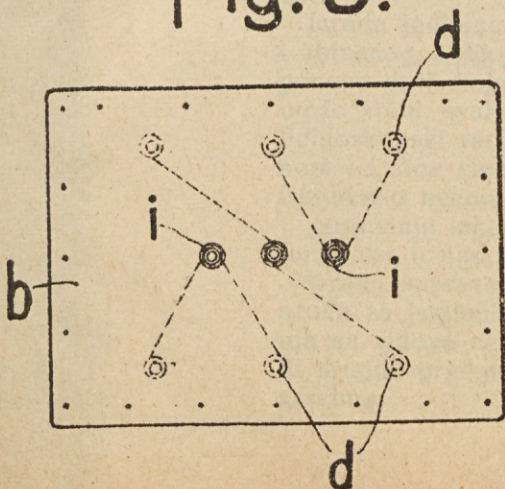

Fig. 2.

